

Kúria

végzés

Az ügy száma: Bfv.II.35/2017/7.
A határozat szintje: felülvizsgálat

A tanács tagjai: . Katona Sándor, a tanács elnöke
. Kiss Sándor, előadó bíró
. Boros Tibor, bíró

Az eljárás helye:

Az eljárás formája: tanácsülés

Az ülés napja: 2017. május 25.

Az ügy tárgya: adócsalás büntette és más
bűncselekmények

Terhelt(ek): terhelt

Első fok: övárosi Törvényszék, 26.B.169/2013/49., ítélet,
tárgyalás,

2015. november 5.

Másodfok: övárosi Ítéltábla, 1.Bf.364/2015/16., végzés,
nyilvános ülés,
2016. november 10.

Az indítvány előterjesztője: a terhelt védője
Az indítvány iránya: hatályon kívül helyezésre

Rendelkező rész

Az adócsalás büntette és más bűncselekmények miatt terhelt ellen folyamatban volt büntetőügyben a terhelt védője felülvizsgálati indítványát elbírálv a Fővárosi Törvényszék 26.B.169/2013/49. számú ítéletét és a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 1.Bf.364/2015/16. számú végzését hatályában fenntartja.

A Kúria végzése ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben az indítvány előterjesztője, valamint azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

Indokolás

- [1] A Fővárosi Törvényszék a 2015. november 5. napján megtartott tárgyaláson kihirdetett 26.B.169/2013/49. számú ítéletében a terheltet bűnösnek mondta ki folytatólagosan elkövetett adócsalás

büntetőben [1978. évi IV. törvény - a továbbiakban korábbi Btk. - 310. § (1) és (4) bekezdés] és folytatólagosan elkövetett magánokirat-hamisítás vétségében (korábbi Btk. 276. §), amiért a terheltet halmazati büntetésül 2 év börtönbüntetésre, 3 év közügyektől eltiltásra és 3 év gazdasági társaság vezető tisztségviselője foglalkozástól eltiltásra ítélte. Úgy rendelkezett, hogy a terhelt legkorábban a büntetés fele részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. A törvényszék ítélete ellen védelmi oldalról bejelentett fellebbezés alapján másodfokon eljáró Fővárosi Ítéltábla a törvényszék ítéletét a 2016. november 10. napján megtartott nyilvános ülésen meghozott 1.Bf.364/2015/16. számú végzésével helybenhagyta.

- [2] A bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen a terhelt meghatalmazott védője nyújtott be felülvizsgálati indítványt. Indítványa jogszabályi alapjaként a védő a Be. 416. § (1) bekezdés a) és b) pontjára hivatkozott, szövegszerűen azonban - ezzel ellentétesen - arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségének oly mértékben nem tett eleget, hogy emiatt az ítélet felülbírálatra alkalmatlan, ezért a jogerős határozat hatályon kívül helyezését és a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező bíróság új eljárásra utasítását indítványozta.
- [3] A Legfőbb Ügyészség BF.101/2017/1. számú átiratában a védő felülvizsgálati indítványát részben a törvényben kizártnak, részben alaptalannak jelölte meg és a támadott határozat hatályában fenntartását indítványozta.
- [4] A Kúria a védő felülvizsgálati indítványát a Be. 424. § (1) bekezdése szerint tanácsulésen bírálta el.
- [5] A Be. 423. § (4) és (5) bekezdése értelmében a felülvizsgálat a felülvizsgálati indítványban megjelölt okokra, valamint a hivatalból vizsgálandó, a Be. 416. § (1) bekezdés c) pontjában felsorolt ún. feltétlen eljárási szabálysértésekre terjed ki.
- [6] Tekintettel arra, hogy a védő jogszabályi megjelölései, szövegszerűen megfogalmazott felülvizsgálati kérelme, majd pedig szövegszerű kérelme indokolása egymással korántsem áll összhangban, a Kúriának részletesebben meg kellett vizsgálnia azt, hogy a felülvizsgálati indítványban foglaltak és a törvényi szabályozás tükrében a felülvizsgálat mely kérdésköröket érint.
- [7] Kétségtelenül e körbe tartozóak a Be. 416. § (1) bekezdés c) pontja értelmében a Be. 373. § (1) bekezdés I.b) vagy c) pontjában, illetve II-IV. pontjában felsorolt hivatalból vizsgálandó eljárási szabálysértések, melyek megállapításuk esetén szükségszerűen a támadott határozat hatályon kívül helyezéséhez vezethetnének. A Kúria azonban ilyen - a védő által nem hivatkozott - eljárási szabálysértést nem észlelt.
- [8] A védő szövegszerűen e körbe tartozó, a Be. 373. § (1) bekezdés III/a) pontja szerinti eljárási szabálysértésre utalt, amikor azt állította, hogy az ügyben első fokon eljáró Fővárosi Törvényszék a cselekmény jogi minősítése tekintetében indokolási

kötelezettségének oly módon nem tett eleget, hogy emiatt az ítélet felülbírálatra alkalmatlan. Ezen álláspontja indokolása körében azonban a védő tartalmilag nem az indokolás hiányára, hanem annak helytelen voltára utalt, ugyanis nem az adócsalás bűncselekménye indokolásbeli alátámasztásának hiányát, hanem annak helytelenségét állította, amikor a terhelt cselekménye csaláskénti minősítésének helyessége mellett érvelt és az erre vonatkozó jogi érvek kifejtésének elmaradását sérelmezte. A védőnek az indokolási kötelezettség elmulasztására hivatkozó érvelése ezért alaptalan. A védő indítványa jogszabályi alapjaként és szóba jövő felülvizsgálati okként a Be. 416. § (1) bekezdés a) pontját is megjelölte. Ennek értelmében felülvizsgálatnak abban az esetben lenne helye, ha a terhelt bűnössége megállapítására a büntető anyagi jog szabályainak megsértése miatt került volna sor. A védő szövegszerű kifejtésében e körbe eső érvet nem említett, a terhelt bűnössége megállapítását egyetlen cselekménye vonatkozásában sem vitatta, ekként a Kúria a jogszabályi hivatkozást pusztá elnézésnek tekintette.

- [9] A védő a jogszabályhely megjelölésével is hivatkozott a Be. 416. § (1) bekezdés b) pontja szerinti felülvizsgálati okra és indítványa érdeme - a védő ellentétes hivatkozása ellenére - kizárólag e felülvizsgálati ok szempontjából vizsgálható.
- [10] A Be. 416. § (1) bekezdés b) pontja értelmében a bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen felülvizsgálatnak van helye, ha a bűncselekmény törvénysértő minősítése, a büntetőjog más szabályának megsértése miatt a terhelttel szemben törvénysértő jogkövetkezményt alkalmaztak.
- [11] A felülvizsgálati indítványban részleteiben kifejtettek szerint a védő a terhelt cselekményének adócsaláskénti értékelését sérelmezte és annak kifejtését, részletes megindokolását sérelmezte, hogy a terhelt cselekménye miért nem a csalás bűncselekménye szempontjából vizsgálendő, és az ítéletből az e kérdésbeni állásfoglaláshoz szükséges tényeket hiányolt. A védő eseti döntések felhívásán alapuló érvelésének lényege szerint a vállalkozó tényleges gazdasági tevékenysége nélkül, fiktív számlák felhasználásával megvalósított tevékenysége nem adócsalásnak, hanem csalásnak minősül, e körben azonban az ítélet elmulasztotta feltüntetni azt, hogy a terhelt cselekménye folytán áfa-visszatérítésre sor került-e és ennek folytán a költségvetés ténylegesen károsult-e.
- [12] A védő ismertetett érvelése az általa hivatkozott eseti döntések (BH 1993.660.; BH 2005.94.) tartalmának helytelen értelmezésén alapul, a terhelt esetére nem vetíthető.
- [13] A BH 1993.660. számú eseti döntés részletes tényleírást tartalmaz, ennek lényege szerint az adott ügy terheltje egy meghatározott időszakban nyolc alkalommal, míg másik terheltje tíz alkalommal nyújtott be az adóhatósághoz folyamatos és tényleges forgalom nélkül, az Apeh formanyomtatványát felhasználva, őket meg nem illető, általános forgalmi adóra vonatkozó visszaigénylést. Ennek eredményeként, áfa-visszatérítésként ténylegesen kifizetésre került

sor az adóhatóság részéről.

- [14] A terhelt esetében ezzel szemben a jogerős határozat tényállásában tényleges gazdasági tevékenység került leírásra, melynek adóvonzata volt. A terhelt a fiktív számlák beépítésével adót nem igényelt vissza (ebből fakadóan a tényállás erre vonatkozóan adatot értelemszerűen nem is tartalmazhat), hanem a terhelt az általa fizetendő adó összegét csökkentette a fiktív számlák áfatartalmára tekintettel.
- [15] A védő által hivatkozott két eseti döntéssel szemben a BH 1993.271. számú eseti döntés tartalmaz elvi iránymutatást az adócsalás és a csalás bűncselekménye elhatárolása szempontjából, amikor rögzíti: „. . . az adócsalás elkövetési magatartása, az adóhatóság megtévesztése az adókötelezettség megállapításával kapcsolatban, melynek során a megtévesztés akadályozza magának az adókötelezettségnek a helyes megállapítását. A megtévesztő magatartás - amely történhet akár aktív magatartással (a jelentős ténynek vagy adatnak a hatóság előtt történő valótlan előadásával), akár pedig mulasztással (a jelentős ténynek vagy adatnak a hatóság előtt történő elhallgatásával, be nem jelentésével) - eredménye: az adóbevétel csökkenése. Az elkövető szándékának tehát erre kell irányulnia. Az elkövető tudatának át kell fognia azokat a kötelezettségeket, amelyek őt terhelik az adó megállapítása szempontjából, továbbá a köteleesség ellenességén túlmenően azt is, hogy a közölt adatok ténybelileg valótlanak, illetve hogy a valós adatok tudatos elhallgatása objektíve alkalmas az adóhatóság megtévesztésére. Az elkövetési magatartás eredményeként az adóhatóság nincs abban a helyzetben, hogy az adót, illetőleg annak összegét az igazgatási jogszabályban foglaltaknak megfelelően állapíthassa meg. Ezzel szemben a (korábbi) Btk. 318. §-a szerinti csalás elkövetési magatartása a tévedésbe ejtés vagy tévedésben tartás, azaz a valótlanságnak való tényként feltünttetése, vagy a való tény elferdítése, megmásítása avagy az elkövetői magatartástól függetlenül keletkezett megerősítése vagy el nem oszlatása, amely jogtalan vagyoni haszonszerzésre, valamint kár okozására irányul.” Amíg azonban a most ismertetett esetben a terhelték objektív tényeken nem nyugvó visszatérítés kiutalását kezdeményezték és érték el, és ezért cselekményük csalásként minősült, a terhelt velük ellentétben nem visszatérítést kezdeményezett, hanem hamis adat szolgáltatásával a saját maga által fizetendő adó összegét csökkentette. Cselekménye ekként a jogerős határozatban foglaltak szerinti adócsalás bűncselekménye megállapítására volt alkalmas. [Megjegyzi a Kúria, hogy a védő minősítési kifogásának eredményessége sem vezethetett volna felülvizsgálati ok megállapításához, mivel a Be. 416. § (1) bekezdés b) pontjában írtak szerint a cselekmény törvénysértő minősítése csak abban az esetben felülvizsgálati ok, ha törvénysértő büntetés kiszabásához vezet.]
- [16] A kifejtettekre figyelemmel a Kúria a terhelt védője felülvizsgálati indítványának nem adott helyt és a támadott

határozatot a Be. 426. §-a alapján hatályában fenntartotta.

- [17] A Kúria határozata elleni fellebbezést a Be. 3. § (4) bekezdése, a felülvizsgálatot pedig a 416. § (4) bekezdés b) pontja zárja ki.
- [18] A Be. 418. § (3) bekezdése szerint minden jogosult csak egy ízben nyújthat be felülvizsgálati indítványt, kivéve, ha az újabb felülvizsgálati indítvány benyújtása a 416. § (1) bekezdés e) vagy g) pontján alapul. A Be. 421. § (3) bekezdése pedig úgy rendelkezik, hogy az ugyanazon jogosult által ismételten előterjesztett, illetőleg a korábbival azonos tartalommal ismételten előterjesztett indítvány elutasítására vonatkozó határozat hozatalát a Kúria mellőzheti.

Budapest, 2017. május 25.

Dr. Katona Sándor s.k. a tanács elnöke, Dr. Kiss Sándor s.k. előadó bíró, Dr. Boros Tibor s.k. bíró

A kiadmány hiteléül:
tisztviselő